

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	12 mei 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-2387	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8240F300	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UWBRIEF VAN	20 december 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaats 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Houtlaan 3, 5, 7, 9 en 11 in Den Dolder

Op 20 december 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Econsultancy B.V. namens Reinaerde, voor de locatie Houtlaan 3, 5, 7, 9 en 11 in Den Dolder (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-2387.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van 1 november 2022 tot en met 15 juli 2023. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 *Voorschriften*, bijlage 4 *Voorgestelde maatregelen* en bijlage 5 *Aanvullende voorgestelde maatregelen* en moeten worden nageleefd.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op sloop van twee verouderde wooncomplexen op het instellingsterrein Dennendal te Den Dolder die huisvesting bieden voor verstandelijk beperkten. Vervolgens zal er nieuwe huisvesting gerealiseerd worden voor de bewoners. De bestaande bebouwing wordt gesloopt nadat een asbestsanering heeft plaatsgevonden. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 november 2022 tot en met 15 juli 2023.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 14 maart 2022 en 20 april 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

Realisatie van het gewenste bouwplan voor woningen voor de bewoners op een andere locatie geeft leegstand voor Houtlaan 3-5. Leegstand geeft risico op verloedering, beschadiging en zal uiteindelijk leiden tot sloop van de gebouwen waardoor hetzelfde negatieve effect op de gewone dwergvleermuis zal plaatsvinden. Van een gunstiger alternatief is daarom geen sprake.

Werkwijze

Er is gekozen om het gebouw te slopen en nieuwbouw te realiseren. Als alternatief is een renovatie om te voldoen aan de huidige eisen op het gebied van functionaliteit en tevens duurzaamheid overwogen. Dit is technisch en financieel onhaalbaar. Bovendien zou een ingrijpende renovatie en asbestsanering eveneens leiden tot het tenietgaan van de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Planning

Het pand zal buiten de kraam, paar- en winterrust periode van de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt worden. Door deze kwetsbare periodes te vermijden worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zo veel mogelijk vermeden.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege redenen van sociale aard. U geeft hierover het volgende aan:

Redenen van sociale aard:

Het pand voldoet niet aan de huidige functionele eisen voor het verlenen van zorg aan verstandelijk beperkten. In het College Bouw Zorginstellingen uit 2007 is beschreven wat de minimale eisen zijn voor verblijven van verstandelijk beperkten. Hieruit blijkt dat standaard is dat bewoners meer zelfstandigheid hebben en in hun individuele verblijven ten minste beschikken over een woonkamer, een slaapkamer (of een gecombineerde zit-slaapkamer), een kitchenette of keuken, een eigen sanitaire ruimte met douche, wastafel en toilet en een eigen voordeur. Daarnaast wordt uit gegaan van geclusterde studio's of appartementen en worden grotere individuele woonruimtes aangeboden. Uit het Technische rapport Houtlaan 3-5 Den Dolder van 11 maart 2022 is gebleken dat er in het huidige gebouw sprake is van leefruimtes voor verstandelijk beperkten die niet meer voldoen aan deze huidige geaccepteerde normen. Het individuele domein van de bewoners is met een kleine slaapkamer van circa 7 m² te klein en het sanitair wordt gedeeld aangeboden. De nieuwe woningen bieden studio's aan die voldoen aan de huidige maatschappelijk sociale normen.

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk redenen van sociale aard. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de gewone dwergvleermuis.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één paarverblijfplaats vastgesteld in de bebouwing in het westelijk gelegen deelgebied. De invliegopening bevindt zich aan de noordkant van het gebouw in een stootvoeg die toegang verleent tot de spouwmuur. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten. Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. Om deze reden kan de huidige situatie van de populatieomvang worden beoordeeld als gunstig. Er zijn geen duidelijke uitspraken te doen over aantalsontwikkelingen, maar wel zijn er aanwijzingen dat de landelijke trend van de populatieomvang is toegenomen. Het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis beslaat heel Nederland en wordt daarom in de huidige situatie beoordeeld als gunstig en de trend van het verspreidingsgebied beoordeeld als stabiel. Mede door de vermoedelijke afname van geschikte verblijfplaatsen in de toekomst is het toekomstperspectief ongunstig – ontoereikend.²

In Den Dolder komt de gewone dwergvleermuis ook algemeen voor. Er zijn geen regionale verspreidingsgegevens bekend van Den Dolder. In de omgeving van het plangebied is echter veel bebouwing aanwezig, die mogelijk dus een groot aantal verblijfplaatsen van vleermuizen huisvesten. Tijdens het nader onderzoek dat in de zomer van 2021 is uitgevoerd is de gewone dwergvleermuis daarnaast in grote aantallen aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Dit duidt op een gezonde lokale populatie. Gelet op het op grote schaal na-isoleren van woningen en sloop werkzaamheden in de omgeving van het plangebied is niet uit te sluiten dat het leefgebied van de gewone dwergvleermuis afneemt. De ontwikkeling van het leefgebied is daarom te omschrijven als matig ongunstig.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden zal een paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vernield worden en kan een aanwezige gewone dwergvleermuis mogelijk gedood worden tijdens de werkzaamheden door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit.

De tijdelijke maatregelen wijken af van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (2017). De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de soort worden niet op verschillende windrichtingen gehangen om meerdere microklimaten te creëren. Om dit te compenseren zijn er op 13 april 2021 vier kraamkasten opgehangen voor de verloren paarverblijfplaats waardoor er een variatie van interne klimaten ontstaat door deze ruimere vleermuiskast en kan de gewone dwergvleermuis zichzelf bewegen naar het gunstige klimaat. Verder hebben de tijdelijke vleermuiskasten een ruimere gewenningsperiode genoten dan de geldende 6 maanden voor het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen voor een paarverblijfplaats.

De vastgestelde huidige verblijfplaats van de soort wordt voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Er worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaats. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

---

² Goutbeek, A.B., (2018). *De staat van instandhouding. Factsheets voor 25 soorten in Gelderland*. Arcadis

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officiëlebe bekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Econsultancy B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Zeist.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
  - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige³ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan van 1 december 2021 en ook aanvullingen van 14 maart 2022 en 20 april 2022 (zie bijlage 4 en bijlage 5) moeten worden opgevolgd.

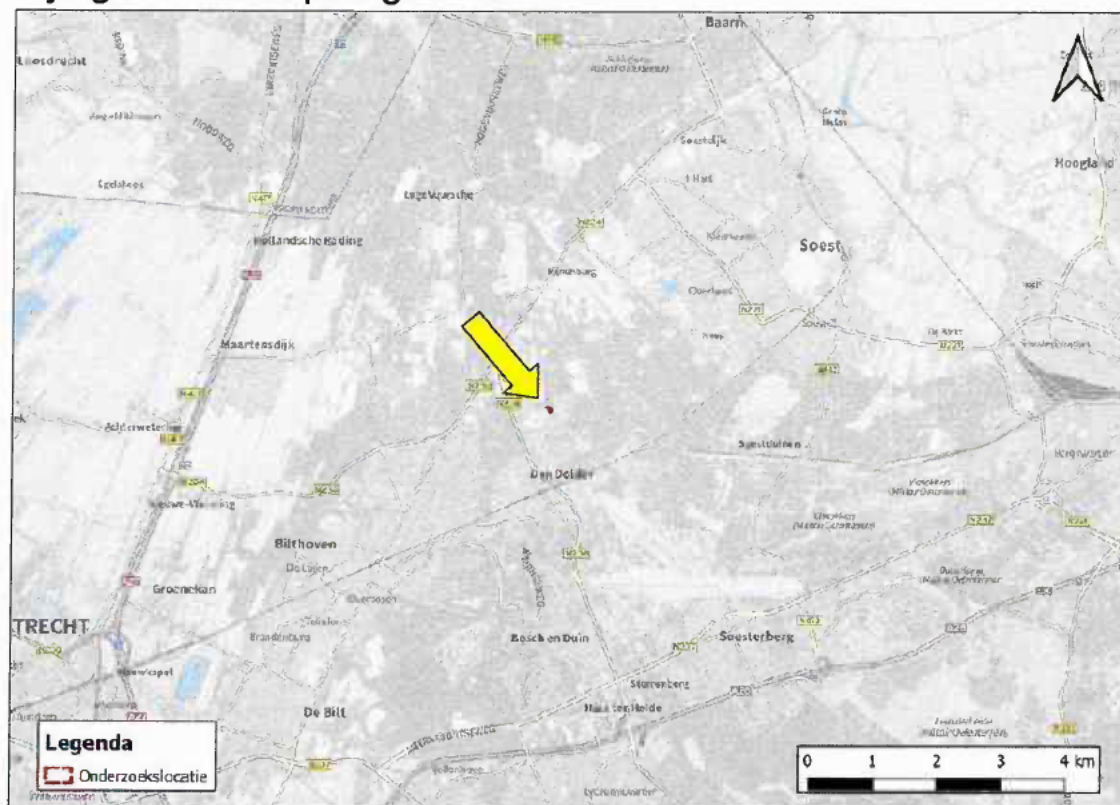
³ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdivereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

Na afloop van de werkzaamheden

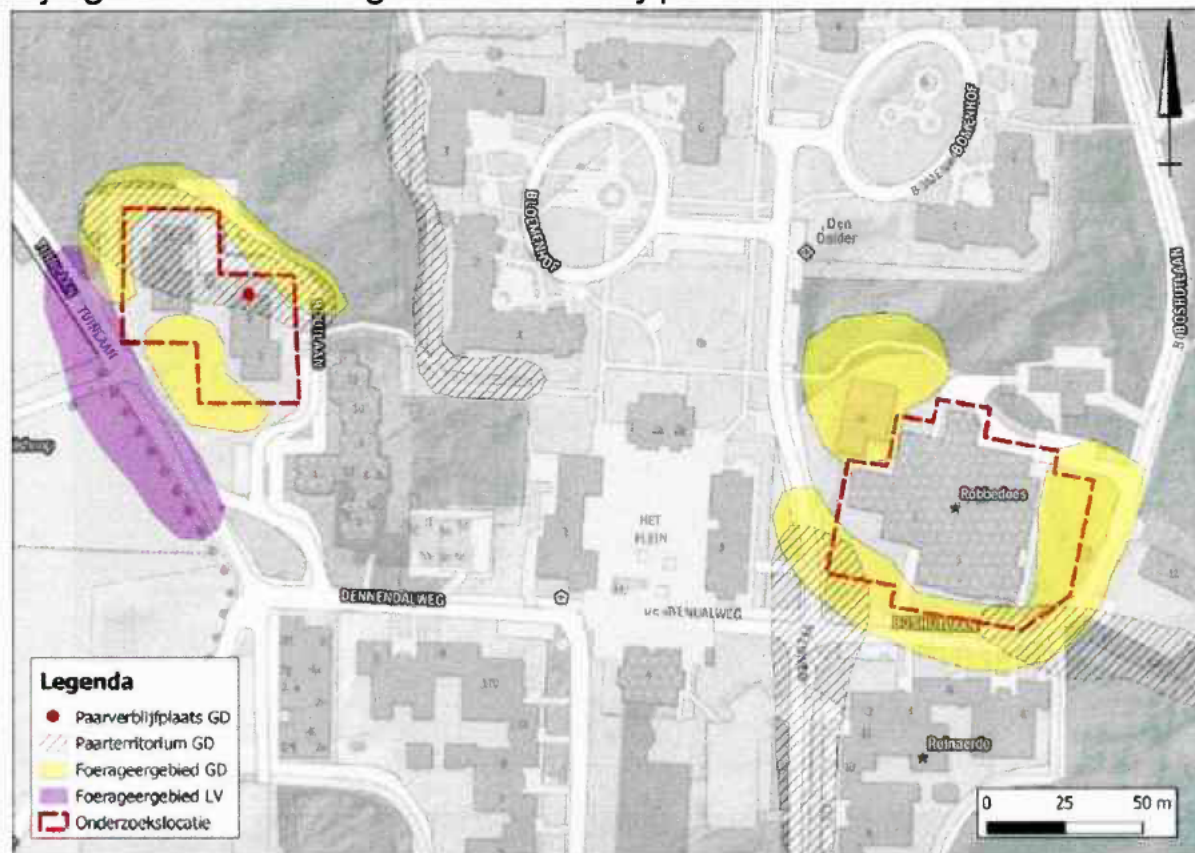
11. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

(bron: "Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Houtlaan 3,5,7,9 en 11 te Den Dolder" van 1 december 2021)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaats

(bron: "Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Houtlaan 3,5,7,9 en 11 te Den Dolder" van 1 december 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

6 TE TREFFEN MAATREGELEN

6.1 Inleiding

De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vijf stappen:

- a. alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de aanwezige verblijfplaats voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- b. onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor gewone dwergvleermuis;
- c. controleronde(s) om afwezigheid gewone dwergvleermuis op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor gewone dwergvleermuis creëren.
- e. werken volgens de zorgplicht

6.2 Tijdelijke mitigatie (a)

Voor het aanbieden van tijdelijke alternatieven zijn op 13 april 2021 reeds vier tijdelijke vleermuiskasten aangeboden binnen 100 meter van de huidige verblijfplaats. De exacte locaties van de ophanglocaties zijn te zien in figuur 9. De vleermuiskasten zijn van het type VMT3, van Unitura (figuur 8). Dit type kast wordt over het algemeen aangeboden als vervanging voor kraamverblijfplaatsen maar wordt na het kraamseizoen in de praktijk ook vaak in gebruik genomen als paarverblijfplaats. De grote van dit type kast zorgt naar verwachting voor een nog betere vervanging van de aanwezige verblijfplaats dan vier paar/zomerverblijfkasten.

Figuur 8. Vleermuiskast VMT3 van Unitura

Figuur 9. Satellietfoto van de onderzoekslocatie met daarop de locaties van de reeds opgehangen vleermuiskasten (gele stippen).

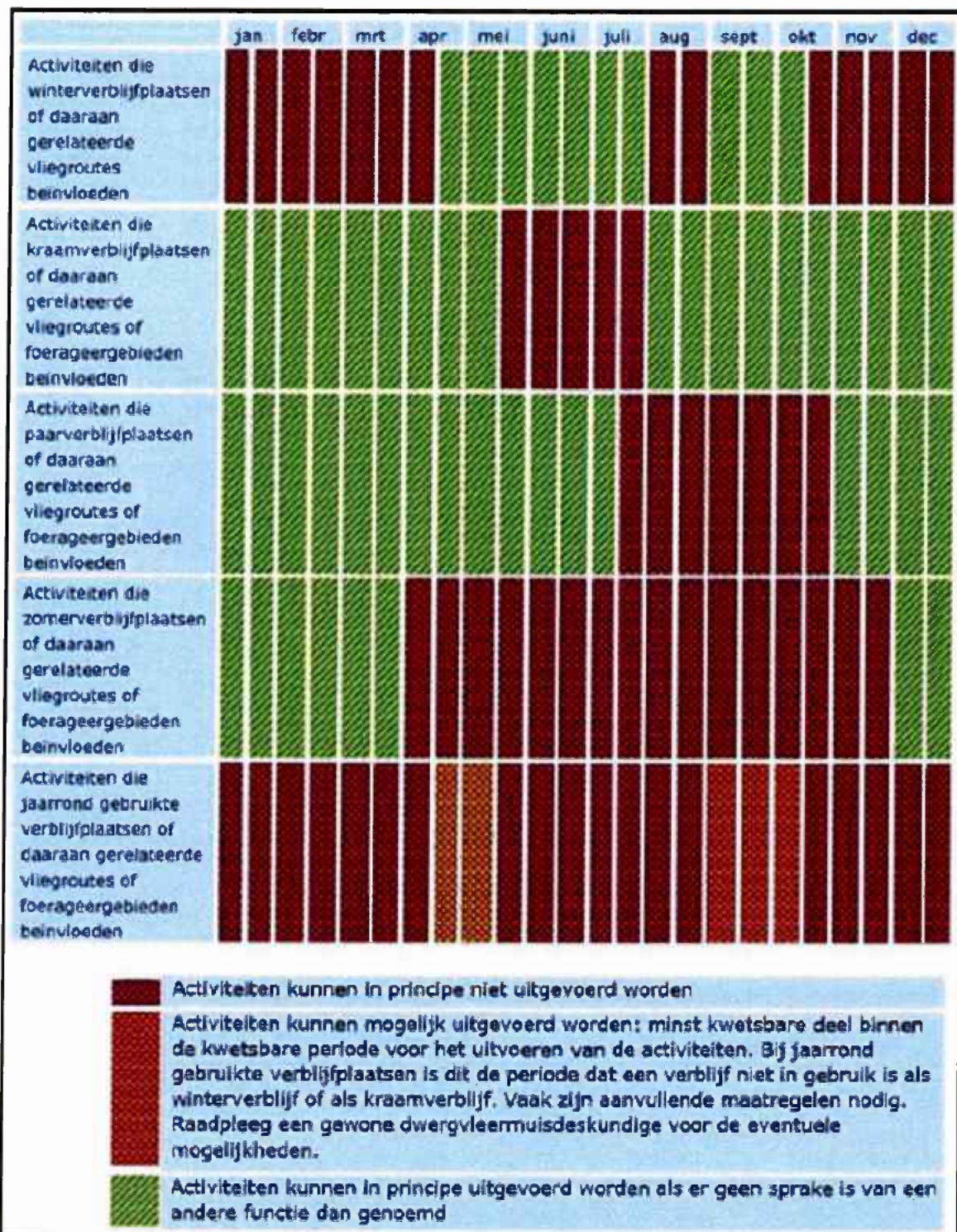
6.3 Ongeschikt maken van verblijfplaats voor werkzaamheden (b)

Het ongeschikt maken van de gevels voor vleermuizen wordt gerealiseerd door voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden exclusion flaps te bevestigen over de aanwezige open stootvoegen. Exclusion flaps zorgen ervoor dat vleermuizen bij het afdichten van openingen niet worden opgesloten in de woningen. Door de aanwezigheid van exclusion flaps kunnen vleermuizen de verblijfplaats wel verlaten, maar hier niet meer in terugkomen. Door exclusion flaps te bevestigen aan open stootvoegen en andere geschikte openingen van het pand, kan het pand zonder risico ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen.

Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden ~~in de vroege ochtend of in de avond~~ en bij een avondtemperatuur van minimaal 10°C. Daarnaast zal het ongeschikt maken plaatsvinden buiten de kraamperiode, deze loopt van 15 mei tot 15 juli.

De werkwijze zoals hierboven beknopt beschreven is, wordt uitgebreid in een ecologisch werkprotocol vastgelegd. Dit protocol wordt voorafgaand met de initiatiefnemer/aannemer doorgesproken en waar nodig aangepast. De zorgplicht wordt ook behandeld in het ecologisch werkprotocol. Het werkprotocol wordt opgesteld zodra er meer inzicht is in de exacte planning en uitvoering.

Figuur 10. In deze figuur is in hoofdlijnen weergegeven in welke perioden activiteiten al dan niet uitgevoerd kunnen worden (bron: BIJ12 kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie juli 2017). De vijfde rij betreft activiteiten die jaarrond gebruikte verblijfplaatsen (zomer- en individueel winterverblijf) kunnen beïnvloeden. Te zien is dat activiteiten (het vleermuisongeschikt maken) tussen half april en half mei uitgevoerd kunnen worden. Omdat elders in het kennisdocument (tekst en tabel op pagina 26) de datugrens van de wintermisperiode is vastgesteld op 1 april, worden de eerste twee weken van april ook gezien als mogelijk geschikte periode om de planlocatie ongeschikt te maken, indien de nachttemperaturen voldoende hoog zijn (ter beoordeling door een ecoloog).

6.4 Controleronde (c)

Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats, wordt na afloop van het ongeschikt maken van de woningen een controleronde uitgevoerd. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde, aanvullende maatregelen voorgesteld.

6.5 Duurzame maatregelen in nieuwbouw (d)

De te realiseren woningen op Dennendal worden permanent geschikt gemaakt als zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis door het inbouwen van vier vleermuiskasten. Het inbouwen van deze kasten zal gebeuren conform de soortenstandaard van de gewone dwergvleermuis. De kasten die hiervoor toegepast worden zijn van het type VMPM1 van Unitura, of vergelijkbaar (figuur 11). De exacte locaties van de inbouwkasten moeten nog worden afgestemd met de initiatiefnemer. Het inbouwen van de kasten zal onder ecologische begeleiding van een ter zake kundige plaatsvinden. De foto's en exacte locaties van de inbouwkasten zullen in het logboek worden vermeld en later aan de provincie Utrecht worden verstrekt onder vermelding van het zaaknummer.

Figuur 11. Inbouwkast van het type VMPM1, van Unitura.

6.6 Werken volgens de zorgplicht (e)

Om verstoring van vleermuizen te voorkomen zal de zorgplicht ten alle tijden in acht worden genomen. Tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie zal daarom gebruik worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting om verstoring van vleermuizen te voorkomen. Tijdens de werkzaamheden betekent dit dat verlichting van de bosrand en andere opgaande structuren ten alle tijden voorkomen zal worden. In de nieuwe situatie zal gebruik worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting. Deze verlichting bevat omlaag gerichte armaturen om strooisellicht te voorkomen. Daarnaast is vleermuisvriendelijke verlichting amberkleurig. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen zullen sloopwerkzaamheden daarnaast plaatsvinden buiten de kraamperiode.

Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt (maart – eind september), wordt geadviseerd om het eventuele verwijderen van beplanting uit te voeren buiten het broedseizoen, en tevens het snoeiafval direct te verwijderen, zodat ook hierin geen vogels tot broeden kunnen komen. Deze maatregelen zullen tevens worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

Op de projectlocatie kunnen, naast beschermde soorten, ook vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal soorten voorkomen waarvoor een algehele vrijstelling van de Wnb geldt met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen. Ook voor deze soorten wordt aan de zorgplicht voldaan en zorgvuldig gehandeld. Er wordt daarom voldoende zorg gedragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke wordt gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren krijgen de gelegenheid om veilig weg te komen of worden indien nodig zorgvuldig verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving.

(bron: "Activiteitenplan en ontheffingsaanvraag Houtlaan 3,5,7,9 en 11 te Den Dolder" van 1 december 2021)

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

4. *In uw aanvraag geeft u een andere kwetsbare periode aan dan de werkelijke kwetsbare periode voor het soort aangetroffen verblijfplaats. Wij verzoeken u de planning aan te passen aan de kwetsbare periode voor paarverblijfplaatsen en er rekening mee te houden dat werkzaamheden buiten deze kwetsbare periode plaatsvinden.*

Wij zijn van mening dat werkzaamheden binnen de kraamperiode tevens vermijd zullen moeten worden om negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis uit te kunnen sluiten maar zijn bereid om de planning aan te passen. Er zal tevens gewerkt worden buiten de kwetsbare periode voor paarverblijfplaatsen. Dit betreft de periode van 15 augustus tot 15 oktober.

(bron: "Aanvullingen ontheffingsaanvraag" van 14 maart 2022)

Aanvullingen ontheffingsaanvraag zaaknummer: Z-WNB-RI-REG-2021-2387

Geachte heer/mevrouw,

Op 28 maart 2022 hebben wij van u een verzoek om aanvullingen van gegevens gekregen voor de ontheffingsaanvraag voor de sloopwerkzaamheden op aan de Houtlaan 3,5,7,9 en 10 te Den Dolder. Middels deze brief dienen wij de aanvullende gegevens voor de aanvraag in.

Algemeen

- 1. In het aanvraagformulier heeft u ontheffing aangevraagd voor de periode van 1 november 2022 tot en met 28 februari 2023. In het Activiteitenplan van 1 december 2021 en de aanvullende memo van 14 maart 2022 heeft u aangegeven de gebouwen ongeschikt te willen maken in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, en buiten de kraamperiode en paarperiode. Wij verzoeken u de periode waarvoor u ontheffing aanvraagt uit te breiden zodat het ongeschikt maken van de gebouwen binnen de ontheffingsperiode valt.*

Beantwoording vraag 2

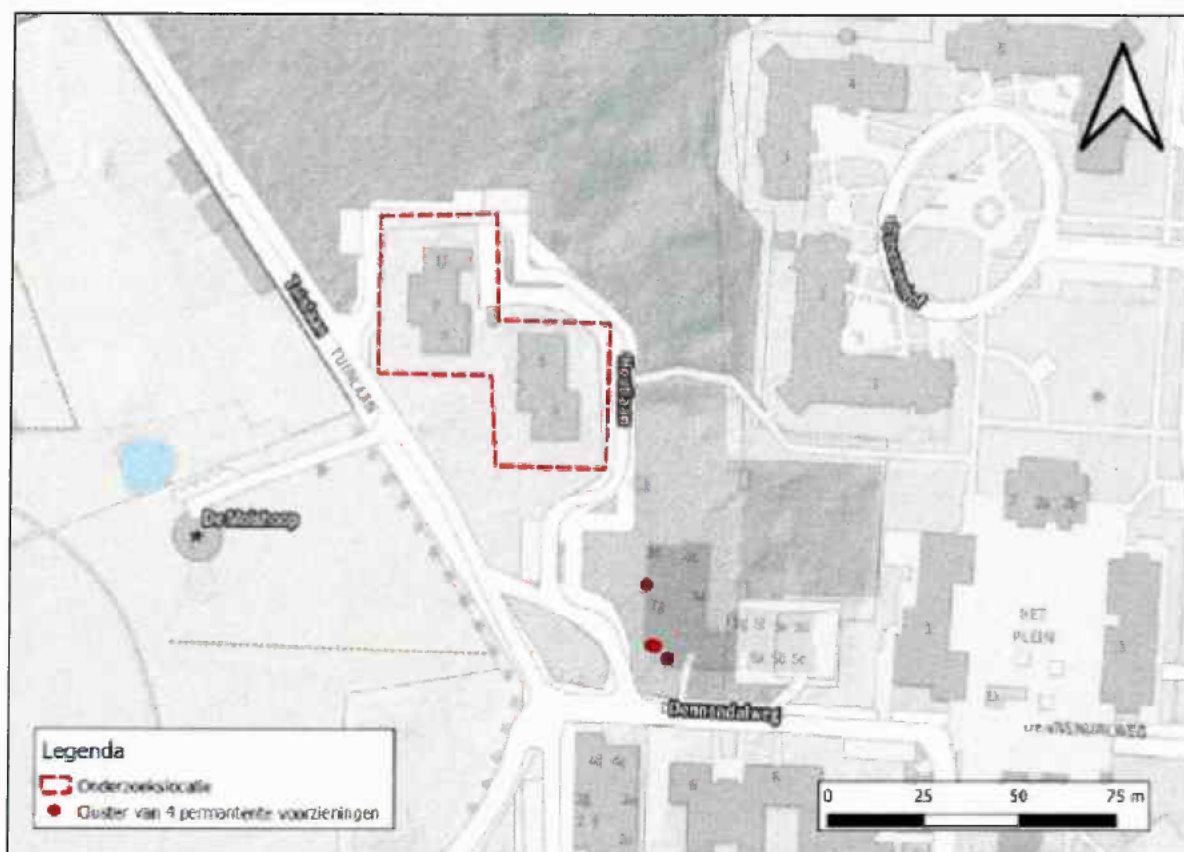
Wij breiden de periode waarvoor ontheffing wordt aangevraagd hierbij uit tot 15 juli 2023. De bebouwing zal ongeschikt worden gemaakt in de periode van 15 april 2023 tot 15 mei 2023.

Maatregelen

- 2. In het Activiteitenplan van 1 december 2021 wordt beschreven dat de permanente vleermuiskasten worden ingebouwd in de toekomstige gebouwen. Daarnaast zijn er twee documenten aangeleverd van een zijaanzicht van de toekomstige gebouwen (noord, west, zuid en oost gevel). Hierin zijn ook de geplande permanente vleermuiskasten aangegeven. De tekst uit het Activiteitenplan en de zijaanzichten komen niet overeen. Wij verzoeken u te verduidelijken hoeveel permanente vleermuiskasten er gerealiseerd worden en of deze gekoppeld worden. Daarnaast verzoeken wij u een kaart (bovenaanzicht) aan te leveren waarin aangegeven wordt waar de vleermuiskasten gerealiseerd worden.*

Beantwoording vraag 2

Ten tijden dat het bijgevoegde activiteitenplan is opgesteld waren de locaties van de permanente voorzieningen bij Econsultancy nog niet bekend. Op dit moment zijn er in totaal 16 permanente voorzieningen in clusters van vier aangebracht in de west- en de zuidgevel van de naastgelegen nieuwbouw (Dennendalweg 3, 5 en 7). Het betreft de bebouwing waarvan de zijaanzichten eerder als bijlage zijn toegevoegd aan de aanvraag. Deze locatie is gelegen op ongeveer 100 meter van de aangetroffen verblijfplaats. Binnen 100 meter is geen andere bebouwing aanwezig, hiermee is deze optie het meest bevredigend en voldoet het aan de eisen zoals gesteld in het kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, juli 2017). In figuur 1 zijn de locaties van de permanente voorzieningen weergegeven.

Figuur 1. Locaties van de permanente voorzieningen die op dit moment zijn gerealiseerd.
(bron: "Aanvullingen ontheffingsaanvraag" van 20 april 2022)